

Thema:	Wat een ellende
Tekst:	Zondag 4
Lezen:	Exodus 34: 1-8
Gehouden te: Door:	Uithuizermeeden op 13 oktober 2013 (14.30 uur) L.S.K. Hoogendoorn

v/g
GK gz. 171:1
gebed
L: Ex. 34¹⁻⁸
GK gz. 157
T: HC 4
ps. 103:7
credo: GK gz. 123:1 – gesproken deel – GK gz. 123:5
gebed
kollekte
ps. 138:1
zegen

1 Wat een ellende!: geen onrecht (HC 4.9)

J/m: je bent niet muzikaal.
‘Ga maar een trionsonate van Bach spelen’, wordt je gezegd.
Zowat het moeilijkste dat er is...
Een onmogelijke eis!

Niemand kan méér van je verlangen dan je kunt.
Blijkt havo te hoog gegrepen, dan stroom je af naar tl.
Is dit te moeilijk, dan naar vmbo, enz.

God eist onze liefde voor Hem en onze naaste: HC 2.4.
Wij konden deze liefde geven.
Zo had Hij ons geschapen.
Hij een God van liefde.
Wij zijn hierin evenbeeld, lijkend op Hem.

Ons liefhebben werd haten.
Niet omdat God een weeffout in ons had gemaakt: HC 3.6.
Maar vanwege onze zondige natuur uit Adam: HC 3.7.

Toch: liefhebben, zegt God.
Kan en mag Hij dat nu nóg van ons eisen?
Is dat niet onrechtvaardig en wreed?
Is het niet rechtvaardiger dat Hij zijn eis omlaag schroeft?
Dat Hij Zich aanpast aan onze zondige natuur?
Hij is toch nog steeds een God van liefde en genade?

Als je geen muziekinstrument kunt bespelen, kan niemand van je verlangen iets te laten horen.

Wij kónden liefhebben.
Wij hébben God en onze naaste metterdaad liefgehad vóór onze val in zonde.

Wij: *de mens*: Adam, en in/met hem *al zijn nakomelingen*.

Wij vielen in zonde.

Eva, en via haar Adam liepen met open ogen in de val die satan voor hen opzette.

Wij werden hooghartig tegenover onze Schepper,
onbuigzaam voor zijn wil,
weerspanning tegen zijn wet.

God viel niet mee.

Satan kreeg geen vat op Hém.

Hij handhaafde Zichzelf als God van liefde.

Daarom handhaafde Hij zijn wet van liefde voor ons.

Stel: Hij was mee gevallen...

Hij had voortaan minder of geen liefde van ons gevorderd...

Satan had aan het langste eind getrokken.

Dan was zéker alle kans verkeken op onze redding!

God lijkt onrechtvaardig: Hij verlangt onze liefde
die wij Hem en onze naaste niet meer kunnen geven.

Maar: Hij staat in zijn recht.

En ... dat wordt tóch ons geluk!

Hij doet een tegenaanval.

Dat schemert al door in HC 3.8.

Dat begint en eindigt niet met een rampzalig *ja*.

Nee: door de Geest van God opnieuw geboren worden.

Wij staan met HC 4 op de drempel van het wonder:

Wat een ellende, maar ook: wat een redding!

Niet ondanks, maar juist dankzij dat God Zich handhaaft als God van liefde,
naar Zichzelf én naar ons toe!

Dat is onze enige en eeuwige troost (houvast)!

2 Wat een ellende!: de straf te-recht (HC 4.10)

Je koopt een camera.

Die is al stuk als je hem uitpakt.

Je stuurt hem terug.

God heeft ons goed gemaakt: HC 3.6.

Wij hebben ons stuk gemaakt door onze hooghartigheid, onbuigzaamheid en weerspanningheid.

Onze ondeugden neemt Hij niet op de koop toe.

Op huiveringwekkende manieren laat God merken dat Hij boos is.

Mozes werd kwaad op de Israëlieten vanwege hun zonde met het gouden kalf: Ex. 32^{19 22}.

Gód was pas goed kwaad!

Mijn brandende toorn zal hen verteren: Ex. 32^{10 35 33^{3v}}

De leviëten doodden 3000 volksgenoten: Ex. 32²⁸.

Een voorproef van Gods straffen die op Israëls ongeloof zouden volgen in de komende eeuwen...

Van de eeuwige straf:

voor altijd overgeleverd aan jezelf, opgesloten in zelfverwijt, buiten Gods genade.

Vervloekt: zwaardere woord kan de heilige God niet uitspreken,

zwaardere straf kan Hij niet voltrekken.

Die geldt al de baby die het verschil tussen goed en kwaad nog niet kent.

Het is een Adamskind...

Kan het niet wat minder?

Nee.

Wij kónden ons houden aan alles wat geschreven is in het wetsboek.
Zó had God ons geschapen.
Hierin leken wij op Hem: heilig en rechtvaardig.

Kan het niet wat minder?

Nee.

God viel niet mee.

Hij is God, of Hij is níet God.

Zou Hij met ons mee gevallen zijn in zonde en Zich aanpassen aan onze nieuwe situatie:

Hij zou niet blijken te zijn die Hij was, is en wezen zal: heilig en rechtvaardig,

God uit één stuk: volmaakt.

In zijn vloek handhaaft Hij Zichzelf.

Een donkere wolk boven elke wieg en daarna...

Wég troost?

Nee!

Huiveringwekkend is God in zijn vloek.

Ontzagwekkend in zijn liefde.

HC 3.10 eindigt met een bijbeltekst.

Die komt allereerst voor in Dt. 27²⁶.

In Dt. 27 en 28 heeft de vloek overwicht op de zegen.

Dt. 27²⁶ keert terug in Gl. 3¹⁰.

Daar geldt de vloek niet de wetsovertreder, maar de heilige Zoon van God...

Onzondig lag Hij in de voederbak.

Toch: ook hierboven Hem de donkere wolk van Gods vloek,

de donkere slagschaduw van de vloekpaal, het kruis: Dt. 21²³ Gl. 3¹³.

Hij voor ons: in onze plaats, in ons voordeel.

Subtiel, maar duidelijk verwijst HC 4.10 naar Hem, om wie God ons niet terugstuurt als onherstelbaar stuk.

Niet vloek, maar zegen, niet los gelaten, maar troost: vastgehouden worden, heeft het laatste woord.

3: Wat een ellende!: ook rechtvaardig!

Wanneer had je voor het laatst straf, waarom, wat voor straf?

Vond je dat leuk?

Straf krijgen is niet leuk.

Straf geven ook niet.

Dan maar geen straf geven?

Je vindt zelf dat je die soms hebt verdiend.

Als je v/m zeggen: 'Als je dat doet, krijg je straf!', je doet het en ze straffen níet:

op dat moment vind je dat niet erg.

Maar toch ... je voelt aan: hier klopt iets niet.

Wel dreigen maar niet uitvoeren: dat wordt slap, overtuigt niet, is niet consequent.

Ze geven je teveel ruimte om de verkeerde kant op te gaan.

Streng, maar rechtvaardig: dat gaat goed samen!

God is barmhartig.

God is warm, liefdevol, bij Hem ben je veilig en mag je je geborgen weten

als toen je nog baby was in mamma's buik.

Hij is je gunstig gezind, is je genegen.

Zijn geduld met je is groot.

Hij stuurt je niet bij de eerste de beste zonde naar de hel.

Hij is in- en in goed, staat altijd voor je klaar.

Je onrecht, overtreding en misslag neemt Hij van je weg: die vergeeft Hij je.

Zó maakt God Zich bekend als Hij aan Mozes voorbij trekt: Ex. 34^{6v}.

HEER is zijn naam: als Bevrijder is Hij bij je.

Verwar Gods warmhartigheid niet met lievigheid die alles door de vingers ziet!
Hij straft ook.
In één adem vervolgt de HEER:
...maar niet alles ongestraft laat...: Ex. 34⁷.
Niet omdat Hij dat 'leuk' vindt.
Hij is geen sadist.
Omdat Hij rechtvaardig is.
Hij trekt recht wat wij door onze zonde krom maken.
Pijnlijk, maar noodzakelijk, en helend.
Wel barmhartig ... ook rechtvaardig strijden in God niet met elkaar.
Ook niet als de straf eeuwig is.
Niet als de straf je hele mens-zijn raakt: lichaam en ziel.

Vb.: Putin is president van Rusland en een bevriend staatshoofd.
Je mag vinden dat hij boter op z'n hoofd heeft:
hoog van de toren blazen over nederlandse agenten die zijn dronken diplomaat arresteren
en zelf tegelijkertijd vreedzame GreenPeace-demonstranten opsluit.
Je mag hem in het openbaar niet uitmaken voor alles wat lelijk is.
Dan krijg je straf.

Als dit al zo is, dan is de eeuwige straf passend t.o.v. Hem die de *allerhoogste majesteit* is.

Hiermee eindigt onze ellende: vloek, eeuwige straf.

Toch: wordt vervolgd, en hoe!

HC 1 blijft staan als een huis: troost, houvast!
Geen punt achter het dieptepunt van HC 4.
Dit wordt al geprofeteerd in Ex. 32v.
De HEER roeit Israël niet uit, al had Hij dit gezegd: Ex. 32¹⁰⁻¹⁴.
Nieuwe stenen platen.
Hierop schrijft God hetzelfde verbond: Ex. 34¹.
Niet einde uittocht.
Doortocht: niet met een engel, maar met God Zelf: Ex. 33^{2v-17}.
Doorstart van het verbond: Ex. 34¹⁰⁻²⁸.

Ik sluit af met NGB 20: ...

Uit diepten van ellenden naar de toppen van zaligheid:
eer aan de Vader, eer aan de Zoon, eer aan de Geest!

Niets uit dit document mag gepubliceerd, vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden in welke vorm dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de predikant ds. L.S.K. Hoogendoorn. Ter voorbereiding van, en openbaarmaking in de zondagse eredienst, en of ter voorbereiding van Bijbelstudie-[bijeenkomsten] is geen toestemming nodig, wel wil de predikant daarvan in kennis gesteld worden.
lsk.hoogendoorn@solcon.nl